Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MIHALA BOBEKA [*MICHAL BOBEK*] SECINĀJUMI,
sniegti 2017. gada 7. septembrī[1]

Lieta C-691/15 P

Eiropas Komisija
pret
Bilbaína de Alquitranes, SA
Deza, a.s.
Industrial Química del Nalón, SA
Koppers Denmark A/S
Koppers UK Ltd
Koppers Netherlands BV
Rütgers basic aromatics GmbH
Rütgers Belgium NV
Rütgers Poland Sp. z o.o.
Bawtry Carbon International Ltd
Grupo Ferroatlántica, SA
SGL Carbon GmbH
SGL Carbon GmbH
SGL Carbon
SGL Carbon, SA
SGL Carbon Polska S.A.
ThyssenKrupp Steel Europe AG

Tokai erftcarbon GmbH

Apelācijas sūdzība – Vide – Dažu vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšana un iepakošana – Pielāgošana tehniskajam progresam – Piķa, augstas temperatūras akmeņogļu darvas klasifikācija kā "akūts ūdens vidē 1" (H400) un "hronisks ūdens vidē 1" (H410))

I. Ievads

1. Šī lieta attiecas uz sarežģītu zinātnisko vērtējumu saskaņošanu ar prasību par administratīvās darbības likumību. Gadījumos, kad tiesību aktos ir noteikts "būtisko faktoru" saraksts, kas jāņem vērā, veicot šādu vērtējumu, vai minētais būtu jāuztver kā izsmeļošs saraksts, kurā administratoriem ir pieprasīts ignorēt visus pārējos faktorus? Tas ir galvenais šīs apelācijas sūdzības pamatā esošais tiesību jautājums.

1 Oriģinālvaloda - angļu.

2. Piķis, augstas temperatūras akmeņogļu darva (turpmāk tekstā – "ATAD") (EK Nr. 266-028-2) ir melna, cieta viela, atlikums no akmeņogļu darvas destilācijas augstā temperatūrā. Tā ir sava veida "*UVCB*" viela, kurai ir sarežģīts un mainīgs sastāvs. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 944/2013 (turpmāk tekstā – "apstrīdētā regula")[2] ATAD tika klasificēta kā "akūts ūdens vidē 1" (H400) un "hronisks ūdens vidē 1" (H410). Šīs klasifikācijas pamatā bija "summēšanas metode", kurā vielas ir klasificētas atbilstoši to sastāvdaļu klasifikācijai.

3. *Bilbaína de Alquitranes, SA* u.c.[3] (turpmāk tekstā – "atbildētāji") ir ATAD piegādātāji un pakārtotie lietotāji. Tie pārsūdzēja apstrīdētās regulas spēkā esamību Vispārējā tiesā. Ar spriedumu lietā T-689/13[4] Vispārējā tiesa atcēla apstrīdētās regulas daļas par ATAD klasifikāciju (turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums"). Tas notika galvenokārt tāpēc, ka, kvalificējot ATAD kā "akūtu ūdens vidē 1" (H400) un "hronisku ūdens vidē 1" (H410), Komisija neņēma vērā faktu, ka ATAD gandrīz nešķīst ūdenī.

4. Ar šo apelācijas sūdzību Komisija pārsūdz pārsūdzēto spriedumu, norādot trīs pamatus. Pirmkārt, Komisija apgalvo, ka pārsūdzētais spriedums ir kļūdains, jo tajā nav norādīts pamatojums. Otrkārt, Vispārējā tiesa esot pieļāvusi acīmredzamu kļūdu, it īpaši, nospriežot, ka Komisijai, piemērojot klasifikācijas "summēšanas metodi", esot bijis jāņem vērā ATAD šķīdību kopumā. Treškārt, Vispārējā tiesa esot pārkāpusi savas pilnvaras šī jautājuma izskatīšanā un tādējādi **sagrozījusi** tai **iesniegtos pierādījumus**.

II. Tiesiskais regulējums

A. Savienības tiesības

1. Regula (EK) Nr. 1272/2008 (turpmāk tekstā – "CLP regula")

5. *CLP* regulas par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu[5] 1. pantā ir norādīts, ka "šīs regulas mērķis ir nodrošināt augstu cilvēku veselības un vides aizsardzības līmeni, kā arī vielu, maisījumu un izstrādājumu brīvu apriti [..]: a) harmonizējot vielu un maisījumu klasifikācijas kritērijus [..]".

6. V sadaļā ir noteikti vielu klasificēšanas harmonizēšanas noteikumi, paredzot, ka dalībvalstis dažos gadījumos var iesniegt priekšlikumu harmonizētai klasificēšanai (37. panta 1. punkts). Šādos gadījumos priekšlikums tiek iesniegts saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 ("*REACH* regula")[6] 76. panta 1. punkta c) apakšpunktu izveidotajai Riska novērtēšanas komitejai, kas sniedz Komisijai savu atzinumu, pirms tam dodot iespēju iesaistītajām personām sniegt komentārus (37. panta 4. punkts).

2 Komisijas 2013. gada 2. oktobra Regula, ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu (OV 2013, L 261, 5. lpp.).

3 *Deza, a.s.; Industrial Química del Nalón, SA; Koppers Denmark A/S; Koppers UK Ltd; Koppers Netherlands BV; Rütgers basic aromatics GmbH; Rütgers Belgium NV; Rütgers Poland Sp. z o.o.; Bawtry Carbon International Ltd; Grupo Ferroatlántica, SA; SGL Carbon GmbH; SGL Carbon GmbH; SGL Carbon; SGL Carbon, SA; SGL Carbon Polska S.A.; ThyssenKrupp Steel Europe AG; Tokai erftcarbon GmbH.*

4 Spriedums, 2015. gada 7. oktobris, *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767).

5 Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regula par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV 2008, L 353, 1. lpp.).

6 Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV 2006, L 396, 1. lpp.).

7. 37. panta 5. punktā ir paredzēts:

"Ja Komisija konstatē, ka attiecīgās vielas klasificēšanas un marķēšanas harmonizēšana ir lietderīga, tā bez liekas kavēšanās iesniedz priekšlikumu lēmumam par to, ka šo vielu kopā ar attiecīgiem klasificēšanas un marķējuma elementiem iekļauj [..]."

8. Šo priekšlikumu tad pieņem saskaņā ar 54. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

9. *CLP* regulas I pielikuma 4. daļas nosaukums ir "Vides bīstamības". Tā 4.1. punktā iekļauti bīstamības ūdenim klasifikācijas noteikumi.

10. Saskaņā ar 4.1.2.3. un 4.1.2.4. punktu un 4.1.0. tabulu:

"Vielas klasificēšanas kritēriji 1. akūtās toksicitātes kategorijā pamatojas tikai uz datiem par akūtu toksicitāti ūdens videi (EC_{50} vai LC_{50}). Kritērijus vielas klasificēšanai 1. līdz 3. hroniskās toksicitātes kategorijā nosaka daudzpakāpju pieeja, kuras pirmais posms ir konstatēt, vai pieejamā informācija par hronisku toksicitāti nosaka ilgtermiņa bīstamības klasifikāciju. Ja nav datu par atbilstīgu hronisku toksicitāti, nākamais posms ir apvienot divus informācijas veidus, tas ir, datus par akūtu toksicitāti ūdens videi un vides iedarbības datus (datus par sadalīšanos un bioakumulāciju).

[..]

Sistēma arī ievieš "drošības" klasifikāciju (kuru norāda kā kategoriju "hronisks 4"), ko izmanto, ja pieejamie dati neļauj vielu klasificēt kategorijā "akūts 1" vai "hronisks 1 līdz 3" pēc formāliem kritērijiem, kaut arī ir pamats bažām (sk. piemēru 4.1.0. tabulā).

[..]

"Drošības" klasificēšana

Kategorija "hronisks 4"

Tie ir gadījumi, kad dati neļauj vielu klasificēt pēc iepriekš minētajiem kritērijiem, kaut arī ir pamats bažām. Tas attiecas, piemēram, uz vāji šķīstošām vielām, kurām līmenī līdz to šķīšanai ūdenī neatzīmē akūtu toksicitāti (4. piezīme), kuras ātri nesadalās saskaņā ar 4.1.2.9.5. iedaļu un kurām eksperimentāli noteiktais BKK ≥ 500 (vai, ja nav, log K_{ow} ≥ 4), kas norāda uz bioakumulācijas potenciālu; šīs vielas klasificē šajā kategorijā, ja vien nav citu zinātnisku pierādījumu, kas norāda uz to, ka klasificēšana nav vajadzīga. Šādi pierādījumi ir nekaitīga koncentrācija, pie kuras hroniskās toksicitātes NOEC > šķīdība ūdenī vai > 1 mg/l, vai citi pierādījumi par ātru sadalīšanos vidē bez tiem, ko sniedz visas 4.1.2.9.5. iedaļā uzskaitītās metodes.

[..]

4. piezīme

"Nav akūti toksisks" nozīmē, ka $L(E)C_{50}$ ir virs šķīdības ūdenī. Tas attiecas arī uz vāji šķīstošām vielām (šķīdība ūdenī < 1 mg/l), ja ir pierādījumi, ka akūtas iedarbības tests nesniedz patiesas ziņas par raksturīgo toksicitāti."

11. I pielikuma 4.1.3. punktā "Maisījumu klasificēšanas kritēriji" ir paredzēts:

"4.1.3.1. Maisījumu klasifikācijas sistēma attiecas uz visām klasifikācijas kategorijām, ko izmanto un "hronisks" vielām, t.i., kategoriju "akūts 1" un "hronisks 1 līdz 4". Lai, klasificējot maisījuma bīstamību ūdens videi, izmantotu visus pieejamos datus, attiecīgā gadījumā izmanto šādu shēmu [..].

4.1.3.2. Pieeja akūtas vides bīstamības klasificēšanai ir daudzpakāpju, un tā ir atkarīga no pieejamā informācijas daudzuma par pašu maisījumu un tā sastāvdaļām." 4.1.2. attēlā šis process ir izklāstīts šādi.

Daudzpakāpju pieejas elementi iekļauj:

– klasificēšanu, kam pamatā ir testēti maisījumi,

– klasificēšanu, kam pamatā ir savienošanas principi,

– "klasificēto sastāvdaļu summēšanas" un/vai "pieskaitīšanas formulas" izmantošanu."

4.1.2. attēls

Daudzpakāpju pieeja maisījumu klasificēšanai pēc akūtas un ilgtermiņa bīstamības ūdens videi

12. I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā ir turpināts detalizēti aprakstīt summēšanas metodi. Minētā metode būtībā sastāv no: i) katras klasificētās sastāvdaļas pārstāvētās proporcijas izpētāmajā vielā (procentuālās attiecības) noteikšanas; ii) katras minētās procentuālās attiecības reizināšanas ar M faktoru (koeficients, kas atspoguļo konkrētās sastāvdaļas bīstamību); iii) visu sastāvdaļu rezultātu saskaitīšanas, lai iegūtu galīgo procentuālās attiecības rādītāju. Tad minētais rezultāts tiek salīdzināts ar vairākām robežvērtībām dažādās klasifikācijās (hronisks 1, 2, 3 un akūts 1).

2. *Regula Nr. 944/2013*

13. Regulā Nr. 944/2013 tostarp ATAD attiecībā uz toksicitāti ūdens vidē ir klasificēta kā "akūts ūdens vidē 1" un "hronisks ūdens vidē 1".

III. Fakti un tiesvedība

14. Tiesvedības priekšvēsture ir izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 1.–8. punktā.

15. Atbildētāji ir ATAD - melnas, cietas vielas, akmeņogļu darvas destilācijas augstā temperatūrā atlikuma – piegādātāji un pakārtotie lietotāji. ATAD ir viena no vielām, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs un kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli, jo to nevar pilnībā identificēt, izmantojot tās ķīmisko sastāvu.

16. Eiropas Ķimikāliju aģentūras (turpmāk tekstā – "*ECHA*") Riska novērtēšanas komiteja (turpmāk tekstā – "*RAC*")[7] 2011. gada 21. novembrī pieņēma atzinumu par ATAD. Šajā atzinumā, kam bija pievienots pamatdokuments, kurā ietverta *RAC* detalizēta analīze (turpmāk tekstā – "pamatdokuments"), tostarp ir ierosināts klasificēt ATAD kā "akūts ūdens vidē 1" (H400) un "hronisks ūdens vidē 1" (H410).

17. *RAC* uzskatīja, ka klasifikācija attiecībā uz toksicitāti ūdens vidē nevarētu būt "tieša", pamatojoties uz pašiem ar ATAD saistītajiem datiem, atsaucoties uz šo datu nepilnībām. Šie dati tika iegūti bez ultravioletās (UV) apstarošanas, kaut gan ATAD atsevišķas policiklisko aromātisko ogļūdeņražu (turpmāk tekstā – "PAO") sastāvdaļas ir fototoksiskas. Attiecīgie pētījumi tika arī veikti tikai ar vienu iepildīšanu.

18. Tādēļ *RAC* uzskatīja, ka ATAD klasifikācija bija jānosaka, pamatojoties uz alternatīvu pieeju klasifikācijai – "summēšanas metodi". Saskaņā ar minēto pieeju 16 PAO sastāvdaļas, kas ietilpst ATAD, kuras kā prioritārās vielas ir definējusi ASV Vides aizsardzības aģentūra (*EPA*) un par kurām bija pieejami pietiekami ietekmes un iedarbības dati (turpmāk tekstā – "16 PAO sastāvdaļas"), tika analizētas atsevišķi saskaņā ar to toksicitātes ietekmi ūdens vidē. Piemērojot metodi, ko veido rezultātu summas noteikšana, kas iegūta, attiecinot reizināšanas koeficientus uz dažādiem PAO, lai piešķirtu papildu nozīmi ļoti toksiskām ATAD sastāvdaļām, saskaņā ar *RAC* atzinumu minētā analīze liecināja, ka ATAD bija jāklasificē kā "akūts ūdens vidē 1" (H400) un "hronisks ūdens vidē 1" (H410).

19. Pamatojoties uz *RAC* atzinumu, 2013. gada 2. oktobrī Komisija pieņēma apstrīdēto regulu, klasificējot ATAD kā "akūts ūdens vidē 1" (H400) un "hronisks ūdens vidē 1" (H410).

IV. Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

20. 2013. gada 20. decembrī atbildētāji Vispārējā tiesā cēla prasību par apstrīdētās regulas daļēju atcelšanu, ciktāl tajā ATAD klasificēts kā "akūts ūdens vidē 1" (H400) un "hronisks ūdens vidē 1" (H410).

21. Ar 2015. gada 7. oktobra spriedumu Vispārējā tiesa apmierināja šo prasību, daļēji atceļot apstrīdēto regulu.

22. Pārsūdzētā sprieduma 32.–34. punktā, kas sīkāk tiks iztirzāts turpinājumā, Vispārējā tiesa nosprieda šādi:

"32. Tomēr ne Komisija, ne *ECHA* Tiesā nevarēja pierādīt, ka, pamatojot ATAD vielas klasifikāciju kā "akūts ūdens vidē 1" (H400) un "hronisks ūdens vidē 1" (H410), pamatojoties uz pieņēmumu, ka visi minētajā vielā klātesošie PAO izšķīda ūdens fāzē un tādējādi bija pieejami ūdens organismiem, Komisija ņēma vērā faktu, ka saskaņā ar 1.3. punktu pamatdokumentā "Fizikāli ķīmiskās īpašības" ATAD sastāvdaļas tika izdalītas no ATAD tikai ierobežotā apjomā, un to, ka minētā viela ir ļoti stabila.

33. Pirmkārt, ne *RAC* atzinumā par ATAD, ne pamatdokumentā nav iekļauta nekāda argumentācija, lai pierādītu, ka pieņemot, ka visi minētajā vielā klātesošie PAO izšķīst ūdens fāzē un ir pieejami ūdens organismiem, ņemta vērā ATAD zemā šķīdība ūdenī. Turklāt, atbildot uz [Vispārējās]

7 Minēta Regulas Nr. 1907/2006 76. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

tiesas rakstisku jautājumu, Komisija un *ECHA* varēja pierādīt tikai to, ka ATAD klasificēšanas procedūras laikā tika ņemta vērā 16 PAO sastāvdaļu šķīdība ūdenī, apskatot atsevišķi. Turklāt, atbildot uz [Vispārējās] tiesas uzdoto jautājumu tiesas sēdē, Komisija un *ECHA* tikai norādīja uz pieņēmumu, ka visi ATAD PAO izšķīda ūdenī, jo minētās vielas toksicitātes ūdens vidē pārbaude ir veikta, pamatojoties uz tās sastāvdaļām. Šāda argumentācija tomēr nepierāda, ka ir ņemta vērā minētās vielas zemā šķīdība.

34. Otrkārt, jānorāda, ka saskaņā ar pamatdokumenta 1.3. punktu ATAD šķīdības ūdenī augstākais koeficients attiecībā pret iepildīšanu bija maksimāli 0,0014 %. Ņemot vērā ATAD zemo šķīdību ūdenī, Komisija nekādā veidā nav pierādījusi, ka minētās vielas attiecīgo klasifikāciju tā varēja pamatot ar pieņēmumu, ka visas ATAD klātesošās PAO izšķīda ūdens fāzē un bija pieejamas ūdens organismiem. No pamatdokumenta 7.6.2. tabulas ir redzams, ka 16 PAO sastāvdaļas, kas ietilpst ATAD, ir 9,2 % no minētās vielas. Tāpēc pieņemot, ka visi šie PAO izšķīst ūdenī, Komisija būtībā klasifikāciju pamatoja ar pieņēmumu, ka 9,2 % no ATAD varēja izšķīst ūdenī. Tomēr no pamatdokumenta 1.3. punkta var redzēt, ka šāda vērtība nav reāla, ņemot vērā, ka maksimālais koeficients ir 0,0014 %.”

V. Tiesvedība Tiesā

23. Ar 2015. gada 17. decembrī iesniegto apelācijas sūdzību Komisija lūdz Tiesai atcelt pārsūdzēto spriedumu un nosūtīt lietu atkārtotai izskatīšanai Vispārējai tiesai un lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.

24. Atbildētāji lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Atbildētāji lūdz piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus arī gadījumā, ja apelācijas sūdzība ir pamatota.

25. *ECHA* un *GrafTech Iberica, SL* kā personas, kas iestājušās lietā Vispārējā tiesā, attiecīgi, atbalstot Komisiju un atbildētājus, ir arī lietas dalībnieces tiesvedībā Tiesā.

26. Dānijas, Vācijas un Nīderlandes valdības iestājās lietā apelācijas tiesvedībā Komisijas prasījumu atbalstam.

27. Ar 2016. gada 7. jūlija rīkojumu Tiesa noraidīja atbildētāju 2016. gada 24. martā iesniegto lūgumu par pagaidu noregulējumu, kura mērķis faktiski bija panākt apstrīdētās regulas darbības apturēšanu.

28. Komisija, atbildētāji, *ECHA*, kā arī Dānijas, Vācijas un Nīderlandes valdības iesniedza rakstveida apsvērumus. Komisija, atbildētāji, *ECHA*, *GrafTech Iber[ica] SL*, kā arī Dānijas un Vācijas valdības iesniedza savus apsvērumus tiesas sēdē, kas notika 2017. gada 15. jūnijā.

VI. Vērtējums

29. Komisijas apelācijas sūdzība ir balstīta uz trim pamatiem, kurus izskatu pēc kārtas. Pirmkārt, Vispārējā tiesa nav norādījusi pamatojumu (A). Otrkārt, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, neņemot vērā ATAD šķīdību kopumā (B). Treškārt, Vispārējā tiesa pārsniedza savas kompetences robežas šī jautājuma pārskatīšanā, un, to darot, ir sagrozījusi tai iesniegtos pierādījumus (C).

A. Pirmais pamats – pamatojuma nenorādīšana

30. Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa neievēroja pienākumu norādīt pamatojumu, tādējādi pārkāpjot Eiropas Savienības Tiesas statūtu 36. un 53. pantu. Šajā ziņā Komisija uzskata, ka no pārsūdzētā sprieduma nav skaidrs, vai Vispārējā tiesa uzskata, ka i) Komisija ir kļūdaini piemērojusi summēšanas metodi (pretstatā citai metodei, piemēram, tiešajai klasificēšanas metodei) vai ka ii) Komisija ir piemērojusi summēšanas metodi nepareizi.

31. Nepiekrītu, ka šajā ziņā pārsūdzētais spriedums ir neskaidrs.

32. Pārsūdzētā sprieduma galvenajos punktos (32. līdz 34. punktā, kas atspoguļoti iepriekš šo secinājumu 22. punktā) ir paskaidrots, ka Komisija ir piemērojusi summēšanas metodi nepareizi.

33. Pārsūdzētā sprieduma 30. punktā ir norādīts, ka Komisija "nav izpildījusi savu pienākumu ņemt vērā visus atbilstošos faktorus un apstākļus, lai pienācīgi ņemtu vērā proporciju, kādā ATAD atrodas 16 PAO sastāvdaļas, un to ķīmisko ietekmi".

34. Tādējādi Vispārējā tiesa atsaucas uz to, ka Komisija nav ņēmusi vērā visus būtiskos faktorus, kas ļautu tai pienācīgi novērtēt ATAD *sastāvdaļu* ķīmisko ietekmi. Minētā atsauce uz sastāvdaļu vērtējumu skaidri norāda, ka Vispārējā tiesa atsaucas uz bažām par to, kā Komisija ir piemērojusi summēšanas metodi (metode, kuras pamatā ir tas, kā klasificētas sastāvdaļas, nevis viela kopumā).

35. Pārsūdzētā sprieduma 31. punktā ir norādīts, ka "saskaņā ar pamatdokumenta 7.6. punktu, lai klasificētu ATAD, *pamatojoties uz sastāvdaļām*, tika pieņemts, ka visi ATAD esošie PAO izšķīda ūdens fāzē un tādējādi bija pieejami ūdens organismiem" (mans izcēlums).

36. Citiem vārdiem, ņemot vērā Komisijas piemēroto metodi, kuras pamatā ir sastāvdaļu klasificēšana – summēšanas metodi –, tā izteica pieņēmumu par minēto sastāvdaļu šķīdību.

37. Pārsūdzētā sprieduma 32.–34. punktā Vispārējā tiesa katrā no punktiem turpina saistīt minēto pieņēmumu ar to, ka Komisijas netika ņēmusi vērā ATAD šķīdību kopumā [8]. Piemēram, 34. punktā Vispārējā tiesa norāda: "*Ņemot vērā ATAD zemu šķīdību ūdenī*, Komisija nekādā veidā nav pierādījusi, ka tā varēja pamatot minētās vielas attiecīgo klasifikāciju ar pieņēmumu, ka visi ATAD esošie PAO izšķīda ūdens fāzē un bija pieejami ūdens organismiem." (Mans izcēlums.)

38. Īpaši tas, ka netika ņemta vērā ATAD zemā šķīdība kopumā, iznākumā deva acīmredzamu kļūdu vērtējumā, kas pamato apstrīdētās regulas daļēju atcelšanu.

39. No iepriekš minētā izriet, ka Vispārējās tiesas bažas attiecas uz veidu, kādā Komisija piemēroja summēšanas metodi, nevis pašas šīs metodes izvēli.

40. Tāpēc Vispārējā tiesa nav pārkāpusi pienākumu norādīt pamatojumu. Ierosinu, ka pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

41. Visbeidzot jānorāda, ka tas, vai Vispārējā tiesa ir kļūdījusies, uzskatot, ka Komisijai bija juridisks pienākums ņemt vērā ATAD šķīdību kā daļu no tās piemērotās summēšanas metodes, ir jautājums pēc būtības (izskatīts tālāk otrajā pamatā). Tas nav jautājums par Vispārējās tiesas argumentācijas atbilstību un tāpēc nav būtisks pirmajā pamatā.

8 "[..] Komisija un *ECHA* Tiesā nevarēja pierādīt, ka [..] Komisija ir ņēmusi vērā faktu, ka [..] ATAD sastāvdaļas tika izdalītas no ATAD tikai ierobežotā apjomā un ka minētā viela bija ļoti stabila. [..] Ne *RAC* atzinumā par ATAD, ne pamatdokumentā nav ietverts nekāds pamatojums, kas pierādītu, ka [..] tika ņemta vērā ATAD zemā šķīdība ūdenī [..]. Ar šādu pamatojumu tomēr netiek pierādīts, ka tika ņemta vērā [ATAD] zemā šķīdība."

B. Otrais pamats – klasificēšanas metodes izvēle un/vai tās nepareiza piemērošana

1. *Pirmā daļa – nepareizas metodes izvēle*

42. Ar pirmo pamatu Komisija apgalvo, ka pārsūdzētais spriedums ir neskaidrs attiecībā uz to, vai i) Komisija ir kļūdījusies, piemērojot summēšanas metodi, vai ii) Komisija ir piemērojusi summēšanas metodi nepareizi. Otrajā pamatā Komisija izskata šīs divas pārsūdzētā sprieduma interpretācijas pēc kārtas (attiecīgi otrā pamata pirmajā un otrajā daļā) un secina, ka katrā ir pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā.

43. Ņemot vērā manu atbildi uz pirmo pamatu, kurā secināts, ka Komisijas piedāvātajā pirmajā interpretācijā ir nepareizi interpretēts Vispārējās tiesas spriedums, ierosinu otrā pamata pirmo daļu noraidīt kā nepamatotu.

2. *Otrā daļa – nepareiza summēšanas metodes piemērošana*

i) Komisijas arguments: summēšanas metode ir izsmeļoša

44. Komisija apgalvo, ka tai *ir rīcības brīvība* lemt par to, vai dati ir pietiekami, lai attaisnotu tiešās klasificēšanas metodes izmantošanu, vai, ja to nav, tad savienošanas principu izmantošanu [9]. Tomēr, ja Komisija ir noteikusi, ka nav pietiekamu datu nevienas metodes piemērošanai un tādējādi ir izvēlējusies piemērot summēšanas metodi, tad tā *nevar* ņemt vērā nekādus datus vai pierādījumus, kas nav īpaši paredzēti sīki izstrādātos noteikumos par summēšanas metodes aprakstu *CLP* regulas I pielikumā.

45. Komisija no šī apsvēruma izdara četrus secinājumus. Pirmkārt, Komisija nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, minētās vielas klasificēšanā neņemot vērā ATAD šķīdību kopumā. Patiesi, tā nevarēja ņemt vērā ATAD šķīdību.

46. Otrkārt, Komisija nepieļāva kļūdu vērtējumā, piemērojot summēšanas metodi ar pieņēmumu, ka attiecīgie ATAD esošie PAO šķīst ūdenī. Šis pieņēmums ir raksturīgs pašai summēšanas metodei.

47. Treškārt, Komisija *ņēma vērā* proporciju, kādā attiecīgās sastāvdaļas ir sastopamas ATAD, un to ķīmisko iedarbību, kā pieprasīts summēšanas metodē un judikatūrā (minēta pārsūdzētā sprieduma 29. punktā).

48. Ceturtkārt, Vispārējā tiesa nepareizi norādīja, ka, lai piemērotu summēšanas metodi, attiecīgajām sastāvdaļām jāveido liela daļa no klasificējamās vielas.

49. Runājot par ceturto punktu, Vispārējā tiesa uz to nenorāda, un Komisijas interpretācija par pārsūdzēto spriedumu šajā ziņā ir acīmredzami nepareiza. Tiešām, arī pati Komisija izvirzīja šo argumentu visai nedroši. Tāpēc šo jautājumu tālāk neapspriedīšu.

50. Iepriekš minētajā Komisijas pirmajā, otrajā un trešajā punktā būtībā ir risināta tā pati problēma. Attiecībā uz pirmo un trešo punktu abos gadījumos Komisija būtībā nepiekrīt Vispārējās tiesas secinājumam, ka ATAD šķīdība kopumā bija būtisks faktors, kuru tai bija juridisks pienākums ņemt vērā. Runājot par otro punktu, pārsūdzētajā spriedumā Komisija faktiski nav kritizēta par pašu pieņēmumu. Toties pārsūdzētajā spriedumā vēlreiz ir kritizēts tas, ka nav ņemta vērā ATAD šķīdība kopumā.

9 Pamatā klasifikācija, izmantojot datus par līdzīgām vielām.

51. Turpinājumā izklāstīto iemeslu dēļ, manuprāt, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

ii) Kāds "būtisks faktors" ir jāņem vērā?

52. Jautājuma būtība ir konkrēta faktiskā elementa "būtiskums" un tas, kā tas ir noteikts.

53. Pārsūdzētajā spriedumā [10] ir atsauces uz pastāvīgo judikatūru – ka pirms tiesību akta pieņemšanas Komisijai ir pienākums ņemt vērā "visus būtiskos faktus un apstākļus, kas attiecas uz situāciju, kuru ir paredzēts reglamentēt ar šo tiesību aktu". Minētā pienākuma izcelsmei Tiesas judikatūrā var skaidri izsekot no vispārīgākā labas pārvaldības pienākuma, kas nosaka "kompetentās iestādes pienākumu rūpīgi un objektīvi pārbaudīt visus apstākļus, kuriem ir nozīme attiecīgajā lietā, [un] ieinteresēto personu tiesības darīt zināmu savu viedokli, kā arī tiesības uz pietiekamu lēmuma pamatojumu" [11].

54. Neuzskatu – un neviens no lietas dalībniekiem to neapgalvo –, ka minētajā judikatūrā būtu nepareizi nospriests, ka Komisijai ir juridisks pienākums ņemt vērā visus būtiskos faktorus. Neviens no lietas dalībniekiem arī neapgalvo, ka Komisija tiešām ņēma vērā ATAD šķīdību kopumā, piemērojot summēšanas metodi. Būtībā strīds drīzāk ir par to, vai ATAD šķīdība kopumā ir "būtisks faktors", kas jāņem vērā saistībā ar summēšanas metodi.

55. Jau pašā sākumā jānorāda, ka tas, vai konkrēta **informācija**, ziņojums, konstatējums u.tml. ir "būtisks faktors", kas rada juridisku pienākumu to ņemt vērā, un tas, vai minētais būtiskais faktors praktiski bija ņemts vērā, principā ir jautājumi par faktiem. Vispārējā tiesa ir vienīgā, kuras kompetencē ir, pirmkārt, konstatēt faktus, izņemot gadījumu, kad šo konstatējumu materiālā neprecizitāte izriet no šai tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, un, otrkārt, veikt šo faktu vērtējumu [12]. Rezultātā, ja nav apgalvojumu, ka fakti būtu sagrozīti [13], būtiskuma (atkārtota) novērtēšana principā nav Tiesas kompetencē [14].

56. Tomēr Komisijas arguments būtībā noved pie tā, ka ATAD šķīdībai "nav nozīmes", *jo summēšanas metodē tas nav noteikts kā būtisks*. Citiem vārdiem, Komisijai nav rīcības brīvības noteikt to, kas ir "būtisks faktors", un tai ir juridisks pienākums ņemt vērā *tos elementus un tikai tos elementus*, kas paredzēti *CLP* regulā (I pielikuma 4.1.3.5., 4.1.3.5.2. un 4.1.3.5.5. punkts).

57. Tas, vai *CLP* regulā tiešām ir izsmeļoši definēts, kas ir būtisks faktors, un tādējādi ir liegts Komisijai ņemt vērā citus faktorus, ir tiesību jautājums.

58. Manuprāt, Komisijai šādā veidā nav liegta rīcības brīvība. Tai ir jāizvērtē, vai nav citu būtisku faktoru, un saskaņā ar iepriekš 11. zemsvītras piezīmē minēto judikatūru, ja šādi faktori ir konstatēti, tai ir juridisks pienākums tos ņemt vērā [15].

10 Spriedums, 2015. gada 7. oktobris, *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767, 24. punkts).

11 Spriedumi, 1991. gada 21. novembris, *Technische Universität München* (C-269/90, EU:C:1991:438, 14. punkts), un 2012. gada 29. marts, Komisija/Igaunija (C-505/09 P, EU:C:2012:179, 95. punkts).

12 LESD 256. pants un Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmā daļa.

13 Komisija būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi tās rīcībā esošos pierādījumus, bet atsevišķi saskaņā ar trešo pamatu un tādā veidā, kas neietekmē vērtējumu šajā lietā (skat. it īpaši 104. un 105. punktu turpinājumā).

14 Rīkojums, 2014. gada 27. marts, *Polyelectrolyte Producers Group* u.c./Komisija (C-199/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:205, 33.–36. punkts).

15 Tas, vai tie maina vērtējuma rezultātu, ir cits jautājums, kas principā atbilst Komisijas rīcības brīvībai veikt sarežģītus zinātniskos novērtējumus, kā tas patiešām apstiprināts tajā pašā judikatūrā.

59. Lai rezumētu iepriekš minēto un būtu pilnīga skaidrība par apspriežamo juridisko domu, ir lietderīgi šajā ziņā uzsvērt četrus dažādus juridiskos jautājumus, uz kuriem, iespējams, var attiekties tiesas pārbaude:

– vai Komisijai ir rīcības brīvība noteikt "būtiskos faktorus" papildus tiem, kas uzskaitīti piemērojamo tiesību aktu attiecīgajās daļās;

– vai Komisija ir pareizi izmantojusi šo rīcības brīvību un noteikusi faktoru par būtisku;

– kad ir noteikts būtisks faktors – vai Komisija ir praktiski izpildījusi juridisko pienākumu ņemt šo faktoru vērā, īstenojot savas pilnvaras pieņemt lēmumus;

– vai Komisija šo faktoru ir pietiekami ņēmusi vērā vērtējumā.

60. Tikai pirmais no iepriekš minētajiem jautājumiem tiek apspriests saistībā ar otrā pamata otro daļu.

iii) Vai Komisijai bija rīcības brīvība?

61. Principā ir iespējams, ka Savienības likumdevējs vēlējās piešķirt pilnvaras Komisijai pieņemt tiesību aktus un, to darot, izslēgt dažu faktoru izskatīšanu. Uzskatāms piemērs būtu aizliegums vērtējumā ņemt vērā notikumus, kas risinājušies pirms noteikta datuma. Tāpat ir iespējams, ka Savienības likumdevējs paredz Komisijai uzdevumu, kas faktiski neietver nekādu rīcības brīvību, piemēram, aprēķināt tonnāžu vai naudas maksājumus, izmantojot matemātiskas formulas.

62. Tomēr neuzskatu, ka var salīdzināt šāda veida situācijas un tādas situācijas kā šī, kura ietver (iespējami izšķirošu) ļoti sarežģīta zinātniska vērtējuma posmu, kam ir ļoti atšķirīgs raksturs.

63. Tiesa iepriekš ir nospriedusi, ka "administrācijas rīcības brīvība, kas ir būtiska, lai tā varētu ņemt vērā dažādus neparedzamus faktus, kas īpaši katrai lietai, nav pretrunā vispārējam vienlīdzīgas attieksmes principam, uz kuru atsaucies prasītājs [..]. Šis vispārējais princips nenozīmē, ka, piemērojot attiecīgo normu, administrācijai ir tikai mehāniski jāpiemēro iepriekš definētie noteikumi un kritēriji. Šāda interpretācija būtu pretrunā nepieciešamībai novērtēt bieži vien sarežģītos faktiskos apsvērumus, kas ir īpaši katram atsevišķam gadījumam" [16].

64. Lai gan minētā citāta konteksts bija diezgan atšķirīgs, ir labi uztverta plašāka būtība. Ja administrācijai pieprasīts vērtēt ļoti sarežģītus faktus, bet tai ir noteikti neatbilstoši ierobežojumi, tas var novest pie netaisnīgiem, pat savādiem rezultātiem.

65. Jāatzīst, ka Komisija neapgalvo, ka administrācijai nebūtu rīcības brīvības *visā* vērtējumā, bet tikai *atsevišķās tā daļās*.

66. Tomēr uzskatu, ka minētajā analīzē ietvertas ja ne iekšējas pretrunas, tad vismaz ļoti neveikls pretstatījums. No vienas puses, Komisija apstiprina, ka tai ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz *konkrētās klasifikācijas metodes piemērotību*. No otras puses, tai katra daudzpakāpju pieejas metode ir jāizskata stingrā hierarhiskā kārtībā (tiešā klasifikācijas metode, savienošanas principi un summēšanas metode). Turklāt, ja Komisija izvēlas piemērot summēšanas metodi, tā noliedz, ka tai šīs *klasifikācijas metodes ietvaros* vispār būtu kaut kāda rīcības brīvība. Tai ir "mehāniski" jāievēro šī metode, neņemot vērā nekādus faktorus, kas nav skaidri uzskaitīti *CLP* regulā.

16 Spriedums, 1972. gada 7. jūnijs, *Brandau*/Padome (46/71, EU:C:1972:50, 12.–14. punkts). Šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 1992. gada 7. maijs, Padome/*Brems* (C-70/91 P, EU:C:1992:201) un ģenerāladvokāta M. Darmona [*M. Darmon*] secinājumus lietā Padome/*Brems* (C-70/91 P, EU:C:1992:77, 2993. un 2994. lpp.).

67. Es tam nepiekrītu.

68. Pirmkārt un galvenokārt, mani nepārliecina Komisijas piedāvātā dihotomija – i) plaša rīcības brīvība, izvēloties piemērotāko metodi, bet ii) absolūti nekādas rīcības brīvības attiecībā uz tās piemērošanu. Pēc būtības abas darbības, tas ir, metodes izvēle un realizēšana, ir *daļa no viena un tā paša* ļoti sarežģīta zinātniskā riska novērtējuma. Praksē ir gaidāms, ka rūpīgs administrators vispirms apkopos visus pieejamos datus. Pēc tam, pamatojoties uz minēto datu atsevišķu elementu (ne)pietiekamību, tas nolemj, kuru metodi izvēlēties, protams, ņemot vērā, kāda veida dati ir vajadzīgi katrai no šīm metodēm.

69. Nevaru izslēgt, ka gadījumos, kad Komisijai piešķirta rīcības brīvība, apskatot vērtējumu *kopumā*, pastāv tā dažas *atsevišķas daļas*, kur tai tiešām nav rīcības brīvības. Tomēr ir jābūt skaidram pamatam, lai šādā veidā sīki analizētu vērtējumu. Šajā gadījumā es tādu nesaskatu.

70. Vēlos uzsvērt, ka es nekādā veidā nenorādu, ka Komisijas panāktais rezultāts patiesībā nebūtu ilgtspējīgs. Man nav nekāda vērtējuma par ATAD (ne)pareizu klasificēšanu. Pieminu šo elementu tikai tāpēc, lai parādītu raksturīgo rīcības brīvību, kāda ir metodes izvēlē un tādējādi arī vispārējā sarežģītajā zinātniskajā vērtējumā.

71. Vēlos piebilst, ka faktiski nav skaidrs, ka šajā konkrētajā gadījumā Komisija būtu stingri ievērojusi savu ierosināto pieeju. Komisija apgalvo, ka ikviena metode tai ir jāizskata stingrā hierarhiskā secībā un tai šai ziņā nav nekādas rīcības brīvības. Taču šķiet, ka patiesībā ATAD vērtējumā Komisija tieši no pirmās metodes (tiešā klasificēšana) pārgāja uz trešo (summēšanas) metodi, skaidri neizskatot un neatmetot otro (savienošanas principu) metodi kā alternatīvu.

72. Turklāt ir vismaz četri papildu elementi, kas, manuprāt, apstiprina, ka ir jānoraida Komisijas arguments par pilnīgu rīcības brīvības neesamību.

73. Pirmkārt, apskatot pašu *CLP* regulas tekstu, I pielikuma 4.1.3. punktā "Maisījumu klasificēšanas kritēriji" zināmu rīcības brīvību, protams, nozīmē formulējuma izvēle – "Lai, klasificējot maisījuma bīstamību ūdens videi, izmantotu *visus pieejamos datus*, *attiecīgā gadījumā* izmanto šādu shēmu" (mans izcēlums).

74. Šajā sadaļā turpinājumā aprakstīta daudzpakāpju pieeja klasificēšanai. Tajās *CLP* regulas I pielikuma daļās, kur paredzēts izmantot summēšanas metodi un aprakstīts tās saturs, nav priekšrakstu, kuros būtu aizliegts ņemt vērā tos faktorus, kas nav skaidri minēti [17].

75. Saprotu Komisijas norādi par administratīvās darbības likumību šajā kontekstā, kas īsumā liek domāt, ka tā ir publisko tiesību iestāde, tādēļ tā drīkst rīkoties tikai tiesību aktu ietvaros. Kopumā šāds redzējums ir tikai apsveicams. Tomēr šajā konkrētajā gadījumā tiesību aktu gramatiskās, kā arī sistēmiskās robežas gluži vienkārši nav tik šauras, kā attēlojusi Komisija.

76. Otrkārt, *CLP* regulai ir plašāks konteksts un starptautiska izcelsme. Saskaņā ar *CLP* regulas preambulas 6. apsvērumu "šī regula atbilst vairākiem paziņojumiem, kuros Kopiena paudusi nodomu sekmēt klasificēšanas un marķēšanas kritēriju globālu harmonizēšanu ne vien ANO līmenī, bet arī iekļaujot starptautiski apstiprinātos *GHS* kritērijus Kopienas tiesību aktos".

17 Skat. rīkojumu, 2014. gada 22. maijs, *Bilbaína de Alquitranes* u.c./*ECHA* (C-287/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:599, 34. punkts), kur līdzīga skaidri noteiktu ierobežojumu neesamība tika izmantota kā faktors, lai pamatotu konstatējumu par rīcības brīvību (skat. arī turpinājumā 90. punktu).

77. Daudzpakāpju pieejā akūtas bīstamības klasificēšanai atbilstoši atspoguļota starptautiskā līmenī izmantotā pieeja saskaņā ar Vispārēji saskaņoto ķīmisko vielu klasificēšanas un marķēšanas sistēmu (turpmāk tekstā – "*GHS*"). Patiesi, minētās pieejas nozīmīgas daļas ir *CLP* regulas I pielikumā, kura teksts ir gandrīz identisks līdzvērtīgiem *GHS* norādījumiem [18].

78. *GHS* pielikums Nr. 9 ir pilnīgāks par *CLP* regulas I pielikuma 4. punktu. Manuprāt, 9. pielikumā ir paskaidrots, ka var dot detalizētus norādījumus, bet šajā jomā ir grūti paredzēt noteikumus, kas piemērojami pilnīgi sistemātiski un mehāniski. Piemēram, *GHS* 9. pielikumā ir uzskaitītas "interpretācijas problēmas", kas saistītas ar "sarežģītām vielām", tostarp "vāji šķīstošām" vielām un "kompleksām vai daudzkomponentu vielām" [19].

79. Pirms pievēršanās harmonizētās klasifikācijas sistēmas aprakstam, *GHS* 9. pielikumā sākumā ir norādīts, ka tajā "*nevar cerēt uz visu situāciju aptveršanu*, kas rodas klasificēšanā. Tādēļ tas būtu jāuzskata par *praktisku dokumentu*, kurā daļēji aprakstīti sistēmas *pamatprincipi*, tas ir, tās pamatā drīzāk ir bīstamība, nevis risks, un noteiktie kritēriji. Tai daļēji ir jābūt arī šīs sistēmas izmantošanā gūtās pieredzes krātuvei, lai iekļautu interpretācijas, kas ļauj *acīmredzami noteiktus* kritērijus piemērot dažādās nestandarta situācijās" (mans izcēlums) [20].

80. Tāpēc ir skaidrs, ka starptautiskajos standartos, kurus Savienības likumdevējs vēlējās ietvert ar *CLP* regulu, ir izmantota daudz niansētāka nostāja. Tajos noteikti principi, un, lai gan norādījumi ir ļoti detalizēti, tiek atklāti atzīts, ka ir sarežģīti gadījumi un šie noteikumi nav uzskatāmi par pilnīgi izsmeļošiem kontrolsarakstiem.

81. Treškārt, manuprāt, svarīgi ir arī palūkoties tālāk par atsevišķu gadījumu un apsvērt *CLP* regulas vispārējo sistēmu un darbību. Šajā lietā Komisija apgalvo, ka tai nav rīcības brīvības un, pamatojoties uz to, secina, ka *vissmagākās bīstamības* klasifikācija ir pamatota. Šajā konkrētajā gadījumā šis secinājums patiešām atbilst *CLP* regulas mērķim nodrošināt cilvēku veselības un vides aizsardzību augstā līmenī. Tomēr, kā ar citiem gadījumiem, kuros Komisijas nespēja ņemt vērā citus būtiskus faktorus rezultātā novestu pie *zemākas* bīstamības klasifikācijas par klasifikāciju, kāda citādi varētu būt pamatota?

82. Tā ir taisnība, ka pastāv "drošības" klasifikācija, kas vielu, kas nav klasificēta kā "akūta ūdens vidē 1" vai "hroniska ūdens vidē 1, 2 vai 3", ja tomēr ir iemesli bažām, ļauj klasificēt kā "hroniska ūdens vidē 4". Šī iespēja samazina "pārāk zemas" klasifikācijas risku.

83. Tomēr, manuprāt, "drošība" par tādu arī būtu jāuzskata. Tās izmantošana principā ir **galējs līdzeklis**. Ja parādās ļoti svarīgi, būtiski faktori, ar ko nopietni apšaubīta bīstamības klasifikācija, kas ir "pārāk zema", tie ir jāuzskata par pamatvērtējuma daļu.

84. Ja patiesi pastāv rīcības brīvība, tad jāatzīst, ka šādu rīcības brīvību *var pamatot divējādi*. Ja parādās ļoti svarīgi, būtiski faktori, kuru dēļ liekas, ka bīstamības klasifikācija ir "pārāk augsta", minētais faktors arī ir jāuzskata par pamatvērtējuma daļu. Tāda faktiski ir atbildētāju nostāja.

85. Uzsveru, ka nekur iepriekšējā izklāstā nekas nav teikts par to, kas ir "būtisks faktors", vai par to, kāda nozīme tam ir jāpiešķir (skat. iepriekš 59. punktu). Tie, pirmkārt, ir jautājumi Komisijai. Pārbaudes gadījumā Vispārējās tiesas kompetencē ir apsvērt, vai šajā ziņā ir pieļauta acīmredzama kļūda.

18 Ķīmisko vielu klasificēšanas un marķēšanas vispārēji saskaņotās sistēmas (*GHS*), ceturtais izdevums, 9. pielikums. Pieejams vietnē https://www.unece.org/fileadmin/DAM/trans/danger/publi/*GHS*/*GHS*_rev04/English/ST-SG-AC10–30-Rev4e.pdf.

19 A9.1.10., skat. arī A9.3.5.7. un A9.3.5.10.

20 A9.1.16.

86. Visbeidzot, Tiesa jau ir izskatījusi ar ATAD saistītu lietu. Lieta T-93/10 *Bilbaína*/*ECHA* (apelācijas instancē C-287/13 P, *Bilbaína*/*ECHA*) (turpmāk tekstā – "*Bilbaína I*")[21], ciktāl tai ir nozīme šeit, attiecās uz ATAD identifikāciju kā ļoti noturīgu un ļoti bioakumulatīvu (turpmāk tekstā – "*vPvB*").

87. Lai noteiktu, ka viela ir *vPvB*, Komisijai jāievēro prasības, kas noteiktas tostarp Regulas Nr. 1907/2006 XIII pielikumā. Tajā laikā spēkā esošajā redakcijā kritēriji vielas kā *vPvB* identificēšanai bija noteikti XIII pielikuma 1.1., 1.2. un 1.3. sadaļā. Šajos kritērijos vispār nebija pieminētas vielas sastāvdaļu īpašības. Tomēr ATAD faktiski tika identificēta kā *vPvB*, pamatojoties uz tās *sastāvdaļu* īpašībām.

88. Prasītāji apstrīdēja šādu atkāpi no XIII pielikumā izklāstītajiem kritērijiem. Vispārējā tiesa atbalstīja Komisijas pieeju. Apelācijas instancē Tiesa apstiprināja minēto spriedumu, *Bilbaína I* 34. punktā norādot: "Protams, tā ir taisnība, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā piemērojamā redakcijā *REACH* regulas XIII pielikumā nebija skaidri paredzēts, ka vielu var identificēt, ņemot vērā tās būtisko sastāvdaļu *PBT* vai *vPvB* īpašības. Pretēji apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentiem tas tomēr nenozīmē, ka *REACH* regulas XIII pielikumā bija liegts jebkādi ņemt vērā vielas būtisko sastāvdaļu *PBT* vai *vPvB* īpašības."

89. Tiesa apstiprināja, ka sastāvdaļu īpašību ņemšana vērā turklāt saskan ar *REACH* regulas mērķiem.

90. Starp šīm lietām ir acīmredzamas atšķirības. It īpaši spriedums *Bilbaína I* bija saistīts ar *REACH* regulu pretstatā *CLP* regulai. Tomēr abās lietās ir uzdots tas pats principiālais jautājums. Kad Komisijai ir rīcības brīvība atteikties no regulā paredzētajiem vielas novērtēšanas kritērijiem, lai noteiktu citus būtiskus faktorus? Lietā *Bilbaína I* Vispārējā tiesa un Tiesa rīcības brīvības apstiprināšanu noteikt citus būtiskos faktorus pamatoja ar to, ka i) nevienā formulējumā nav liegta šāda rīcības brīvība un ii) šo faktoru ņemšana vērā atbilst *REACH* regulas mērķim.

91. Kā norādīts iepriekš, šajā lietā *CLP* regulas I pielikumā nav arī formulējuma, ar ko būtu skaidri izslēgta citu būtisku faktoru noteikšana, piemērojot summēšanas metodi.

92. Attiecībā uz mērķiem es atsaucos uz saviem komentāriem iepriekš 81.–84. punktā. Ja principā piekrīt zināmai rīcības brīvībai, tad ir jāpieņem, ka šo rīcības brīvību var pamatot divējādi. To var izmantot tādā veidā, kas skaidri vērsts mērķa virzienā, nosakot augstāku, stingrāku bīstamības klasifikāciju. Tomēr to var izmantot arī tādā veidā, ka rezultātā tiek iegūta zemāka, mazāk stingra klasifikācija. Tas nenozīmē, ka *CLP* regulas mērķi ir tikuši apdraudēti, tas vienkārši nozīmē pieejamās informācijas pilnīgāku ņemšanu vērā, lai padarītu klasificēšanu pēc iespējas precīzāku.

93. Ņemot vērā visas iepriekš minētās norādes vienlaicīgi, es uzskatu, ka juridiski Komisijai, piemērojot summēšanas metodi, bija rīcības brīvība noteikt citus būtiskus faktorus, nepārkāpjot *CLP* regulu.

94. Nonākot pie šāda secinājuma, vēlreiz uzsveru, ka tas, kādi ir šie būtiskie faktori, ir jautājums par faktiskajiem apstākļiem, kas, ja nekādi fakti nav sagrozīti, ir atrisināts Vispārējā tiesā un ko nevar atkārtoti izskatīt Tiesa. Turklāt jānorāda, ka Vispārējā tiesa nevienā jautājumā nenosprieda (vai pat nevarēja nospriest), ka, *ja hipotētiski* Komisija būtu ņēmusi vērā ATAD zemo šķīdību, tā būtu pieļāvusi acīmredzamu kļūdu, turpmāk ATAD klasificējot kā "akūtu ūdens vidē 1" vai "hronisku ūdens vidē 1". Drīzāk Komisijas argumentācijā šis elements *objektīvi nav* ņemts vērā, kā to apstiprināja Vispārējā tiesa un kā rezultātā daļēji tika atcelta apstrīdētā regula.

21 Spriedums, 2013. gada 7. marts, *Bilbaína de Alquitranes* u.c./*ECHA* (T-93/10, EU:T:2013:106). Rīkojums, 2014. gada 22. maijs, *Bilbaína de Alquitranes* u.c./*ECHA* (C-287/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:599).

95. Visbeidzot, iepriekš minētais vērtējums attiecas uz šauro rīcības brīvības *esamību* šīs lietas konkrētajā kontekstā. Lai gan netieši norādot uz šo problēmu, tajā nav teikts nekas pārliecinošs par rīcības brīvības *plašumu* gadījumā, ja pamata tiesību aktos ir doti būtiski un sīki izstrādāti norādījumi. Tas, manuprāt, ir jautājums, ko ir svarīgi atzīmēt, taču ne izskatīt šajā apelācijas tiesvedībā.

iv) Secinājumi par otrā pamata otro daļu

96. Ņemot vērā iepriekš minēto, neuzskatu, ka Vispārējā tiesa būtu pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka Komisija ir nepareizi piemērojusi summēšanas metodi, un ierosinu otrā pamata otro daļu noraidīt kā nepamatotu. Atsaucoties uz iepriekš minēto 55. punktu, ciktāl otrā pamata otrā daļa būtu jāinterpretē kā Vispārējās tiesas faktu vērtējuma apšaubīšana par ATAD šķīdības atbilstību kopumā, tā būtu jānoraida kā nepieņemama.

C. Trešais pamats – pārskatīšanas robežu neievērošana un pierādījumu sagrozīšana

97. Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pārsniegusi savas kontroles robežas, pārsniedzot vērtējumu par acīmredzamu kļūdu un aizstājot Komisijas vērtējumu ar savu vērtējumu, un tādējādi tā ir sagrozījusi tai iesniegtos pierādījumus.

98. Būtībā Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir kļūdījusies, jo tik lielu nozīmi ir piešķīrusi pieņēmumam, ka PAO sastāvdaļas, kas ietilpst ATAD, šķīst ūdenī. Tas bija tikai viens no daudziem faktoriem, ar kuru pamatots zinātniskais vērtējums. Turklāt Vispārējā tiesa to izņēma no konteksta.

99. Es tam nepiekrītu.

100. Uzskatu, ka Komisijas argumentācija ir kļūdaina, jo tās pamatā ir pārsūdzētā sprieduma nepareiza interpretācija. Kā paskaidrots iepriekš 50. punktā, Vispārējā tiesa Komisiju īpaši nevaino par pieņēmumu, ka ATAD sastāvdaļas šķīst ūdenī. Tā nenosprieda, ka Komisijai būtu aizliegts izdarīt minēto pieņēmumu. Tā vietā Vispārējai tiesai ir bažas, ka, veicot šādu pieņēmumu, Komisija nav ņēmusi vērā ATAD šķīdību kopumā.

101. Tikai pamatojoties uz to, Komisijas trešo pamatu varētu noraidīt kā nepamatotu.

102. Tomēr, ciktāl trešo pamatu varētu interpretēt tā, ka Vispārējā tiesa ir pārsniegusi savas kontroles robežas, i) kopumā nosakot ATAD šķīdību kā būtisku faktoru vai ii) piešķirot šim faktoram pārāk lielu nozīmi, es izdaru turpmāk minētos apsvērumus.

103. Pirmkārt, otrā pamata otrajā daļā tika apspriests, vai Komisijai vispār ir rīcības brīvība noteikt ATAD šķīdību kopumā kā būtisku faktoru. Šāda rīcības brīvība tai ir.

104. Otrkārt, kā norādīts iepriekš 55. punktā, tas, vai ATAD šķīdība kopumā ir "būtisks faktors", kas rada juridisku pienākumu ņemt to vērā, ir vienīgi Vispārējās tiesas jurisdikcijā esošs jautājums par faktiem, ja vien fakti nav sagrozīti [22].

105. Komisija uzskata, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi faktus, atsaukdamās uz ATAD *sastāvdaļu* šķīdību ārpus konteksta un neņemdama vērā tās nozīmi saistībā ar summēšanas metodi. Komisija gan viennozīmīgi neapgalvo, ka Vispārējā tiesa būtu sagrozījusi faktus, kad tā noteica ATAD šķīdību *kopumā* kā būtisku faktoru.

22 Rīkojums, 2014. gada 27. marts, *Polyelectrolyte Producers Group* u.c./Komisija (C-199/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:205, 33. punkts).

106. Tomēr, ciktāl tās argumentus varētu interpretēt šādi, pietiek pateikt, ka vielas šķīdība kopumā noteikti nav nenozīmīgs elements vai sīka detaļa. Vielas šķīdība vairākas reizes ir minēta *CLP* regulas I pielikuma 4. punktā attiecībā uz toksicitātes ūdens vidē novērtēšanu un ir skaidri noteikta kā sarežģījumu avots zemas šķīdības gadījumā [23]. Tas ir arī plaši apspriests *GHS* 9. pielikumā, kas ir ietverts Savienības tiesībās, it īpaši ar *CLP* regulas I pielikuma 4. punktu [24]. Tāpēc Vispārējā tiesa nav sagrozījusi faktus attiecībā uz minētā faktora būtiskumu.

107. Treškārt, par nozīmi, kādu Vispārējā tiesa ir piešķirusi ATAD šķīdībai kopumā, es vienkārši norādu, ka pārsūdzētajā spriedumā nekas nav teikts par šo jautājumu. Pārsūdzētajā spriedumā nav teikts, ka tad, ja Komisija būtu ņēmusi vērā ATAD šķīdību kopumā, tas neizbēgami būtu "pārspējis" visus pārējos faktorus. Vispārējā tiesa secina tikai to, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu, objektīvi *neņemot vērā* šķīdību ATAD kopumā (skat. arī iepriekš 93. punktu).

108. Ņemot vērā iepriekš minēto, uzskatu, ka Vispārējā tiesa nav pārsniegusi apstrīdētās regulas tiesiskuma kontroles robežas un nav sagrozījusi faktus. Līdz ar to trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

VII. Secinājumi

109. Ierosinu Tiesai:

– noraidīt apelācijas sūdzību kā nepamatotu;

– piespriest Eiropas Komisijai segt savus un atlīdzināt atbildētāju un *GrafTech Iberica, SL* tiesāšanās izdevumus;

– piespriest Eiropas Ķimikāliju aģentūrai (*ECHA*) un personām, kas iestājušās lietā, segt savus tiesāšanās izdevumus pašām.

23 I pielikuma 4.1.2.10. punkts, kurā konstatētas problēmas, kas saistītas ar slikti šķīstošu neorganisko savienojumu un metālu klasifikāciju; 4.1.2.6. punkts un 4. kategorijas drošības klasifikācija, kas minēta iepriekš 82. un 83. punktā. Šķīdība ir daļa no "pieejamības" definīcijas saskaņā ar 4.1.1.1. punktu.

24 Skat. iepriekš 78. punktu.